

Posudek na diplomovou práci Bc. Lucie Nulíčkové „Motivace mužů k setrvání v profesi učitele na základní škole“

Předložená diplomová práce se věnuje tématu, které stále více rezonuje českou vzdělávací krajinou. Absence mužů v učitelské profesi je opakovaně tematizovaná jako problém, který je třeba napravit, a naopak tzv. feminizace profese jako jeden z příznaků krize českého školství. Když odhlédnu od toho, že české školství je podle různých autorů v krizi již od Marie Terezie, výrazná genderová nevyváženost učitelského sboru na nejnižších stupních vzdělávání je skutečností, která si žádá analýzu. Lucie se rozhodla uchopit problém z opačné strany, než je obvyklé. Nezaměřuje se na to, proč učitelé na základních školách chybí, ale na to, co v profesi některé muže drží přes všechny známé překážky a důvody k jejímu opuštění. V tom je její téma nepochybně osvěžující a důležité. Využití kvalitativního přístupu, tj. polostrukturovaných rozhovorů, je zcela na místě a teoretické východisko genderových studií poskytuje dobrý základ pro zamýšlenou analýzu.

Jako vedoucí práce obvykle zmiňuji také přístup studentky k diplomovému projektu. V tomto ohledu nemám Lucii co vytknout, ba naopak. Její přístup byl příkladný. Práci věnovala velké a konzistentní úsilí, pečlivě zpracovávala mé připomínky a výsledný text neustále posouvala, což je patrné i z jeho rozsahu, který jsem tak úplně neuhlídal.

Po formální stránce je text na vysoké úrovni, což také ukazuje, s jakým nasazením Lucie k diplomovému projektu přistoupila. Práce je vesměs prosta překlepů, gramatických chyb či problémů s odkazováním, což jsou až příliš obvyklé nešvary studentských prací. Je napsaná čtivým, ale nepodbíživým jazykem a je dobře postavena.

Teoretická část pokrývá relevantní témata a ukazuje, že Lucie během těch několika let, kdy na projektu pracovala, získala velmi dobrý přehled o českém vzdělávání z genderové perspektivy a přetavila jej do smysluplné struktury kapitoly. Oceňuji také, že pouze neopakuje argumenty jiných autorů, ale snaží se je nahlížet kriticky a nezřídka se pouští i do polemiky. A že je s čím polemizovat. Celkově si Lucie pečlivě vybudovala dostatečný teoretický aparát k vlastní analýze.

Empirická část začíná diskusí metodologických východisek, včetně paradigmatických, a vlastní pozicionality autorky, což je zcela v souladu s východisky genderových studií. Lucie jasně vymezuje pozici, ze které mluví, a nehraje tak obvyklou hru na neutrální, nezaujatou, objektivní badatelku, což je filozofická nemožnost. Následná diskuse zvolené metody je zevrubná a dává čtenářstvu dostatek informací ke zhodnocení oprávněnosti analytických vhlédů a závěrů.

Samotná analýza je velmi rozsáhlá, ale pravdou je, že je poloviční oproti původnímu textu, který mi Lucie poslala. Postupně jsme ho zahušťovali a klestili, až do výsledné podoby. Protože se aktivně podílím na tvarování analytické části, zpravidla nechávám její zhodnocení oponentovi/oponentce. Za sebe mohu jen podotknout, že oceňuji snahu provazovat analýzu s teoretickou částí a vidím v ní řadu cenných vhlédů, které jdou nezřídka proti tradovaným tezím.

Celkově práce splňuje nároky kladené na diplomovou práci. Jako vedoucí práce navrhuji hodnocení výborně. Konečné hodnocení se bude odvíjet od výkonu u obhajoby.

Petr Pavlík

12.6.2020

Vedoucí práce